

Klasa: 034-08/2012-01/047
Urbroj: 321-05/93-2012-002
Zagreb, 28. lipnja 2012.

Hrvatska narodna banka
Sektor bonitetne regulative i nadzora banaka
Direkcija za zaštitu potrošača i tržišnog
natjecanja
gđa. Snježana Levar, direktorica direkcije
gosp. Željko Jakuš, izvršni direktor

Trg hrvatskih velikana 3
10002 Zagreb

Predmet: Hrvatska narodna banka

- zahtjev za davanjem mišljenja o namjeri provedbe koncentracije Alternative upravljanje d.o.o., Zagreb i Centar banka d.d., Zagreb
- mišljenje; dostavlja se

Sukladno odredbama članka 30. stavka 1. točke 10. i članka 31. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja («Narodne novine», broj 79/09; dalje: ZZTN), te članka 71. stavka 4. Zakona o kreditnim institucijama («Narodne novine», broj 117/08, 74/09 i 153/09, dalje: ZOKI), Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Agencija) je, temeljem odluke Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja, u sastavu Mladen Cerovac, mag iur., zamjenik predsjednice Vijeća, Milivoj Maršić, dipl.oec. i dr.sc. Mirna Pavletić-Župić, članovi Vijeća, sa 109. sjednice, održane 28. lipnja 2012., donijela sljedeće

MIŠLJENJE

Temeljem podataka iznesenih u zahtjevu koji je Hrvatska narodna banka dostavila na uvid Agenciji, u predmetnom slučaju nije riječ o zabranjenoj koncentraciji, u smislu članka 16. ZZTN, odnosno nije riječ o koncentraciji kojom se značajno narušava tržišno natjecanje.

Posebno uzimajući u obzir da Alternative upravljanje d.o.o. nije do sada bio prisutan na tržištu bankarskog poslovanja, te da do predmetne koncentracije dolazi kupovinom [50-60] posto udjela u temeljnom kapitalu poduzetnika Centar banke d.d. u postupku dokapitalizacije tog poduzetnika, Agencija smatra da predmetna koncentracija neće imati značajan učinak na tržišno natjecanje između poduzetnika koji djeluju na mjerodavnom tržištu.

Obrazloženje

Agencija je 8. lipnja 2012. zaprimila zahtjev Hrvatske narodne banke, Sektora bonitetne regulative i nadzora banaka, Direkcije za zaštitu potrošača i tržišnog natjecanja, sa sjedištem u Zagrebu, Trg hrvatskih velikana 3, (dalje: HNB), kojim je zatraženo mišljenje o prijavi namjere provedbe koncentracije poduzetnika Alternative upravljanje d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Republike Austrije 1 (dalje: AU) i Centar banka d.d., sa sjedištem u Zagrebu, Amruševa 6 (dalje: Centar banka).

Člankom 71. stavka 1. ZOKI propisano je da HNB obavlja upravne i stručne poslove koji se odnose na zaštitu tržišnog natjecanja na tržištu bankovnih usluga, kao i na tržištu financijskih usluga kada ih pružaju kreditne institucije. Sukladno članku 71. stavku 4. ZOKI, HNB je ovlaštena u obavljanju poslova iz stavka 1. članka 71. ZOKI zatražiti mišljenje tijela nadležnog za zaštitu tržišnog natjecanja, odnosno Agencije.

Sukladno prijavi namjere provedbe koncentracije koju je HNB zaprimila 30. svibnja 2012., do predmetne koncentracije dolazi stjecanjem [50-60] posto udjela u temeljnom kapitalu Centar banke, kupovinom minimalno [50-60] posto redovnih dionica s pravom glasa Centar banke od strane AU. Opisana transakcija predstavlja koncentraciju iz čl. 15. ZZTN koju je u skladu s odredbama članka 71. ZOKI potrebno prijaviti HNB-u radi njenog ispitivanja, odnosno ocjene učinaka provedbe iste na tržišno natjecanje na mjerodavnom tržištu.

HNB je istaknuo u svom zahtjevu Agenciji za davanjem mišljenja o provedbi predmetne koncentracije, kako je u predmetnom slučaju riječ o nespornoj koncentraciji, odnosno o koncentraciji koja neće imati značajan učinak na tržišno natjecanje na mjerodavnom tržištu.

Dionice Centar banke biti će predmet stjecanja u postupku povećanja temeljnog kapitala Centar banke, pod pretpostavkom ispunjenja svih potrebnih uvjeta, između kojih je i donošenje skupštinske odluke banke o davanju odobrenja stjecanja novoizdanih dionica Centar banke bez objavljivanja ponude na preuzimanje, sukladno odredbi člana 351. stavka 1. točke 11. Zakona o tržištu kapitala («Narodne novine» broj: 88/08, 146/08 i 74/09) od strane novoosnovanog društva AU koje će biti izravni ulagatelj i stjecatelj novoizdanih dionica Centar banke.

AU je osnovano kao [...]. AU je osnovano od strane Alternative private equity d.o.o. sa sjedištem u Zagrebu, Republike Austrije 1 (dalje: APEQ) koji je imatelj 100% udjela u temeljnom kapitalu AU. APEQ je društvo za upravljanje otvorenim investicijskim fondovima rizičnog kapitala s privatnom ponudom, te upravlja Alternative private equity FGS fondom.

Vezano uz određivanje mjerodavnog tržišta, navodi se kako je mjerodavno tržište u svojoj zemljopisnoj dimenziji utvrđeno kao tržište bankarskog poslovanja prvenstveno na području Grada Zagreba i Zagrebačke županije, Bjelovara, Rijeke i Varaždina, no unatoč rasprostranjenosti poslovnica u četiri županije, Centar banku se može promatrati kao banku koja pruža usluge prvenstveno na području Grada Zagreba i Zagrebačke županije ([...] ukupno primljenih depozita i [...] danih kredita Centar banke).

U predmetnoj koncentraciji dolazi do povezivanja dvaju poduzetnika od kojih je jedan prisutan na bankarskom tržištu proizvoda i usluga (Centar banka) dok je drugi prisutan na financijskom tržištu no nije sudionik bankarskog tržišta (AU). S obzirom da predmetnom koncentracijom AU stječe udjel u temeljnom kapitalu Centar banke, kao mjerodavno tržište u proizvodnom smislu utvrđeno je tržište bankarskog poslovanja.

Centar banka pripada grupi malih banaka koju su u 2011. godini činile 23 banke. Malim bankama smatraju se one banke čija je imovina manja od 1% ukupne imovine svih banaka u Republici Hrvatskoj. Aktiva Centar banke na 31. prosinca 2011. čini [...] aktive malih banaka i [...] aktive svih banaka u Republici Hrvatskoj.

Sukladno navodima iz prijave predmetne koncentracije, tržišni udjel Centar banke na tržištu kredita na dan 31. prosinca 2011. iznosi [...] unutar grupe malih banaka i [...] ukupnog bankarskog sektora u Republici Hrvatskoj, dok njen tržišni udjel na tržištu depozita na isti dan iznosi [...] unutar grupe malih banaka i [...] ukupnog bankarskog sektora u Republici Hrvatskoj.

Među razlozima kojima se gospodarski obrazlaže opravdanost predmetne transakcije napominje se kako je projekt dokapitalizacije Centar banke samo prvi korak u stvaranju platforme za okupljanje manjih banaka te kako Centar banka pruža dobru platformu za proces okrupnjivanja malih banaka u Republici Hrvatskoj s konačnim ciljem stvaranja domaće banke s dobrom nacionalnom pokrivenošću, veličinom aktive [...] i tržišnog udjela od oko [...] te banke orijentirane na sektor malih i srednjih poduzeća. U razdoblju od tri do pet godina banka s tržišnim udjelom od [...] koja ostvaruje operativnu dobit i ima optimalnu mrežu poslovnica činit će atraktivnu akviziciju za srednje velike banke u RH, s tržišnim udjelom [...] jer na taj način, smatra APEQ, mogu u kratkom vremenu ostvariti rast između [...]

Podnositelj prijave navodi kako velika fragmentiranost tržišta u segmentu malih banaka kao i poslovno okruženje u Republici Hrvatskoj dovodi do toga da njihovi sadašnji vlasnici imaju velikih problema pri njihovom operativnom vođenju, prikupljanju depozita, razvoju novih proizvoda i usluga, razvoju ljudskih resursa te praćenju trendova koje nameću velike banke, dok s druge strane aktive tih banaka pokazuju da ipak i za njih postoji prostor na bankarskoj sceni. Stoga je potrebno promijeniti način njihova upravljanja kao i udružiti određeni broj malih banaka kako bi uspješnije poslovale i vlasnicima donosile povrat na uloženi kapital.

Provedba predmetne koncentracije, odnosno APEQ-ov ulazak u Centar banku, kako je navedeno u prijavi, utjecat će na promjenu poslovanja banke, a time i na promjene prema krajnjim potrošačima. Naime, kako proizlazi iz dostavljene dokumentacije, buduće poslovanje Centar banke u dijelu koji se odnosi na potrošače [...]. Cilj je APEQ-a, ovakvim pristupom klijentima Centar banke ponuditi bolji spektar proizvoda i usluga uz povećanu kvalitetu servisa i tržišnu cijenu, što će pridonijeti povećanju pogodnosti za klijente.

Shodno svemu navedenom, HNB je mišljenja da je u konkretnom slučaju riječ o nespornoj koncentraciji odnosno da istu treba dopustiti.

Agencija je kod donošenja ovoga mišljenja uzela u obzir sve naprijed navedene činjenice iz zahtjeva HNB-a od 8. lipnja 2012. Predmetno mišljenje Agencija je donijela isključivo sa stanovišta mogućih učinaka predmetne koncentracije na tržišno natjecanje. Mišljenje je doneseno isključivo na temelju i u granicama činjenica koje joj je dostavila HNB.

Predsjednica Vijeća
za zaštitu tržišnog natjecanja

mr. sc. Olgica Spevec

Napomena:

Sukladno članku 53. ZZTN, podaci koji predstavljaju službenu tajnu izuzeti su od objavljivanja te su u tekstu navedeni podaci označeni [...], odnosno koriste se skraćenice naziva te postoci i podaci u rasponu.